

Влошената финансиска положба на претпријатијата, како резултат и на дополнителните проблеми предизвикани и од енормниот пад на курсот на доларот во однос на денарот, стопанствениците ја потенцираа како алармантна и бараат итно преземање на мерки на овој план, бидејќи согледувањата и проценките укажуваат на тенденција на натамошно опаѓање на курсот на доларот, што би предизвикало извозниците да се најдат во состојба да ги откажуваат договорите и да ги отпуштаат вработените.

Во текот на минатиот месец повеќе помали конфекции низ државата останаа без работа. Од Трговската текстилна асоцијација тврдат дека таа состојба е резултат на слабата продажба на текстил во европските држави. Според нив, магацините на европските деловни партнери се преполни со производи од колекцијата есен-зима, чија продажба застанала поради невообичаено топлото време за овој период од годината.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

МАКЕДОНСКИОТ ТЕКСТИЛЕН КУРС НА ЗЕЛЕНАТА ВАЛУТА

ЗА МАЛИТЕ ПЛАТИ СО ГОЛЕМИ ЗАФАКАЊА СЕ УШТЕ НЕМА РЕШЕНИЕ

ТЕКСТИЛЦИТЕ НИ "

РАБОТА НА КУПИШТА, ЕФЕКТИ РЕЧИСИ НИКАКВИ

За првите три месеци од годинава македонската текстилна индустрија оствари 137 милиони долари од извоз на текстилни производи, со што нејзиното учество во вкупниот извоз на земјава бележи нагорна линија. Меѓутоа, овој стопански сектор, според статистичките податоци за истиот период лани, иако бележи зголемување и во доменот на лон доработките, се наоѓа во сè понезавидна финансиска состојба.

Парадоксот е уште поголем со тоа што фактичката состојба е таква што колку повеќе текстилниот сектор во Македонија извезува, толку поголеми загуби и проблеми си создава.

Покрај ова, трошоците на работење сè повеќе се зголемуваат, и тоа во ус-

лови на сè поприсутна неликвидност на компаниите и остварувањето негативни резултати од извозот во Соединетите Американски Држави, како и во земјите со доларско плаќање на извозот, а поради нискиот пресметковен курс на доларот во однос на денарот тековното производство станува сè понерентабилно.

ЗАГУБИ

Оттаму и остварувањето високи загуби од работењето и зголемени социјални тензии. Влошената финансиска положба на претпријатијата, како резултат и на дополнителните проблеми предизвикани и од енормниот пад на

курсот на доларот во однос на денарот, стопанствениците ја потенцираа како алармантна и бараат итно преземање на мерки на овој план, бидејќи согледувањата и проценките укажуваат на тенденција на натамошно намалување на курсот на доларот, што би предизвикало извозниците да се најдат во состојба да ги откажуваат договорите и да ги отпуштаат вработените.

Анализите покажуваат дека за изминатите години падот на доларот изнесува 50 отсто, што претставува остварување на помали финансиски средства од извозот.

Поради ова, секторот кој, колку за илустрација, вработува повеќе од 40.000 вработени (најзастапена стопанска гранка) во изминативе години по

СЕКТОР СÈ ПОВЕЌЕ НА УДАР ОД НИСКИОТ

основ на курсни разлики, загуби големи средства, што укажува на тоа дека на текстилците им е неопходна помош од државата, и тоа итно. Имено, доколку продолжи ваквата состојба, лесно може извозниците во САД полека да почнат да стануваат загубари, правејќи загуби наместо добивка од извозот во долари.

Покрај ова, присутната економска криза на европскиот и на американскиот пазар, во услови на сè поголемата конкуренција која доаѓа од Далечниот Исток предизвикува сериозни тешкотии во остварувањето на тековната репродукција и извозните активности. Традиционалните долгогодишни партнери од Западна Европа и САД го селат капиталот, при што својот интерес го свртуваат кон Кина, Пакистан, Виетнам и др. земји, што ќе придонесе да има негативни ефекти врз извозните можности на текстилната индустрија.

Во изминатиов период е присутна намалена работа со деловните партне-

вршење лон производство не обезбедува стабилно работење, при што вискиотскиот развој е можен само преку "чистиот класичен извоз".

Во оваа насока, паралелно со вака влошената состојба, присутен е и сè поголемиот притисок од оние странски партнери кои ја продолжува соработката за намалување на и онака малите извозни цени, што на текстилците им предизвикува значителни тешкотии.

СОСТОЈБИ

Сè повеќе помали конфекции низ државата во текот на минатиот месец останаа без работа. Ваквата состојба е дури и алармантна, доколку се знае фактот дека, на пример, само во Штип, македонската метропола на текстилот, во повеќе од седумдесеттина конфекции работат околу 6.000 лица.

Од Трговската текстилна асоцијација

танале преполни со производи од колекцијата есен-зима, чија продажба застанала поради невообичаено топлото време за овој период од годината.

Тоа предизвика многу европски компании за кои работат македонските текстилци да имаат лоша сезона. Затоа тие ги намалија порачките од поголемите македонски текстилни компании. Помалите конфекции најсилно го почувствуваа ударот поради фактот дека тие добиваат работа од поголемите, кои во вакви услови прво се обезбедуваат себеси. Кај нив постои страв дека можеби никогаш повеќе нема да проработат.

Во овие фабрики, на пример, доколку просечната плата изнесува 10.000 денари, на неа се плаќаат придонеси од 69 проценти. Но, за плати од 6.000 денари, какви што има во некои конфекции, зафаќањата одат дури до 82 процента. Затоа е нејасно како ние да им конкурираме на Кина, Пакистан, Индонезија, големи држави каде што најмногу се произведува текстил.

Од овие причини, централно прашање за опстанокот на оваа наша индустриска гранка е намалувањето на давачките. Според менаџерите, тие од текстилната бранша треба да се сведат на ниво од 40 до 45 отсто. На тој начин многу текстилни претпријатија ќе можат да ги зголемат платите на вработените и да инвестираат во посовремена технологија.

При тоа, текстилниот сектор е изложен и на сè поголем удар од страна на шверцот и на сè поприсутната сива економија, што придонесе за "фиктивно" намалување на потрошувачката на домашниот пазар, одлевајќи го профитот по нелегалните канали. Ваквиот економски удар предизвика натамошна ерозија на капиталот од овој сектор, со што му е намалена конкурентната способност на извозното стопанство, а особено влошено е структурното учество во извозот, со нагласено место на лон доработките и малото учество во финализацијата на производите.

Колку за илустрација, текстилната индустрија во нашава држава е значаен социјален катализатор, бидејќи вработува повеќе од 40.000 лица, а девизиот прилив кој од оваа гранка го остварува државата изнесува 25 милиони евра.

ВИСАТ" НА КОНЕЦ

МАКЕДОНСКИТЕ ТЕКСТИЛЦИ ЌЕ ИЗВЕЗУВААТ И СО ТУРСКИ МАТЕРИЈАЛИ

Од неодамна, македонските компании, претежно текстилците, добија зелено светло да извезуваат производи како македонски, иако во нив имаат вградено материјали со потекло од Турција. Станува збор за почнување на примената на дијагоналната кумулација на потеклото на индустриски стоки Македонија - Турција - ЕУ. Се смета дека можноста за користење на дијагоналната кумулација ќе биде силна поддршка, особено за домашната текстилна индустрија, со оглед на тоа дека станува збор за одлука на која нашите компании долго чекаа, бидејќи досега имаа проблем да ги декларираат своите изработки како македонски поради вградените увозни материјали.

Според Стопанска комора на Македонија, со ова се отвора нова можност за македонското стопанство во изградувањето конкурентна способност на регионално ниво и во рамките на Европската унија. Се оценува дека тоа е исклучително унапредување на конкурентниот капацитет на македонските фирми и силен поттик за странските инвестиции, вклучувајќи ги и турските.

ри од странство, заклучувајќи договорни зделки со мали серии и намалени цени на лон доработките. Конфекциите укажуваат дека нивната ориентација на

тврдат дека таа состојба е резултат на слабата продажба на текстил во европските држави. Според нив, магацините на европските деловни партнери ос-

ADNAN REISEN STUTTGART

Informacii od 900 до 2100
Büro Stuttgart
Tel. 0711 / 8 17 78 72
Fax 0711 / 8 17 78 73
Mobil 0171 / 5 46 32 20
www.dautoski.de

70469 STUTTGART - Leobenerstr. 33 - FEUERBACH

FREIBURG
OFFENBURG
KARLSRUHE
STUTTGART
ULM
AUGSBURG
MÜNCHEN
KUMANOVO
SKOPJE
GOSTIVAR
KICEVO
STRUGA PRILEP
OHRID BITOLA

Adnan Reisen
Büro Kicevo
Tel./Fax: 045 / 228 630
Mobil 075 / 742 721
070 / 711 788

Büro Freiburg
Tel. 0781 / 500 235
Mob. 0170 / 411 76 93

Büro Offenbourg
Tel. 0781 / 17 48

Sekoja sreda, petok i nedela
Germanija - MAKEDONIJA
Sekoja sreda, sabota i nedela
Makedonija - GERMANIJA